

Macroeconomics

සාර්ව ආර්ථිකවිද්‍යාව

2020

Dr. D. M. Ajith Dissanayaka

Department of economics

University of Kelaniya

Sri Lanka

ajith@kln.ac.lk

Macro economics

Analysis of I S – L M

Hicks and Hanson – 1937

S = Savings

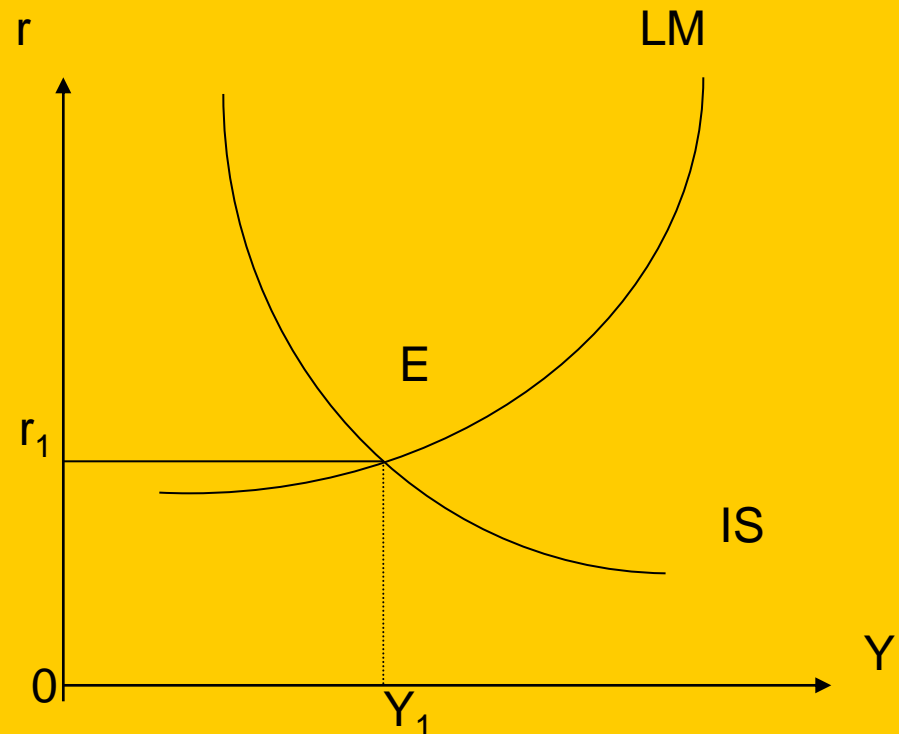
I = Investment

L = Liquidity

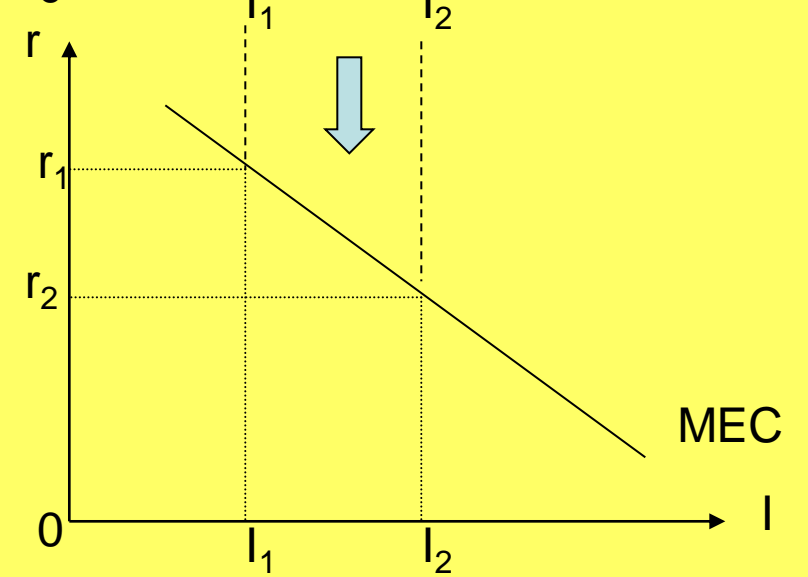
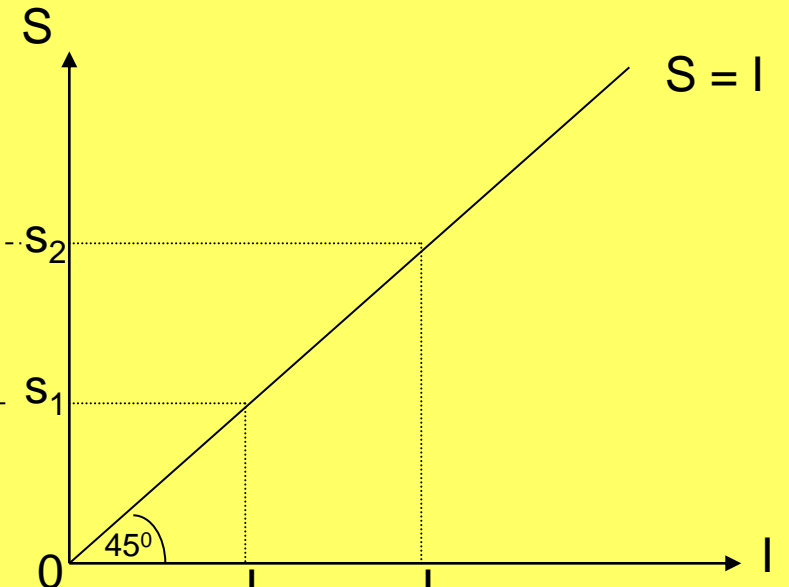
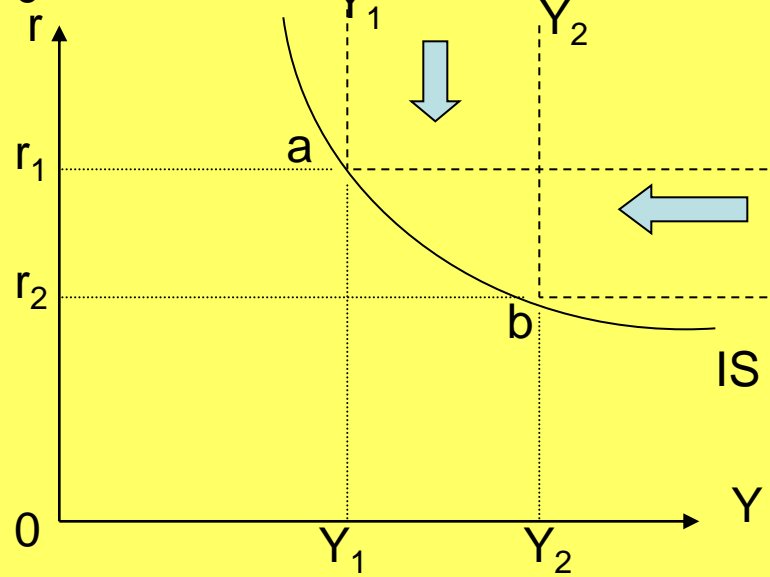
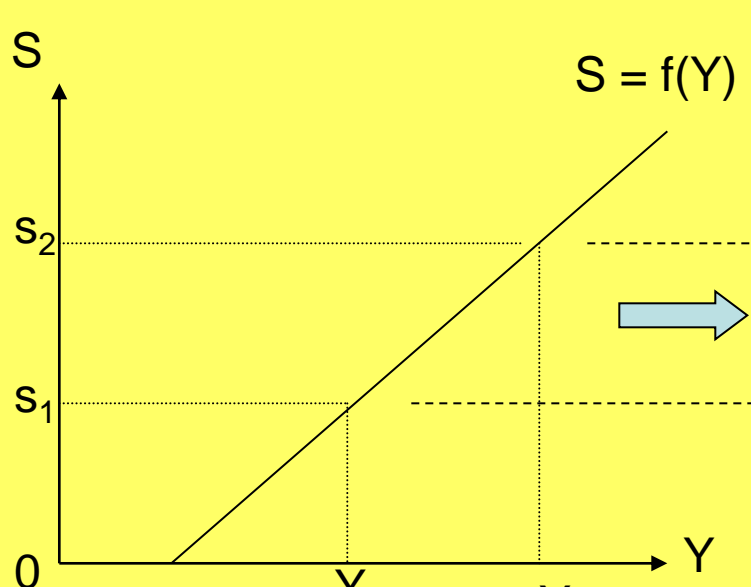
M = Money

Y = National Income

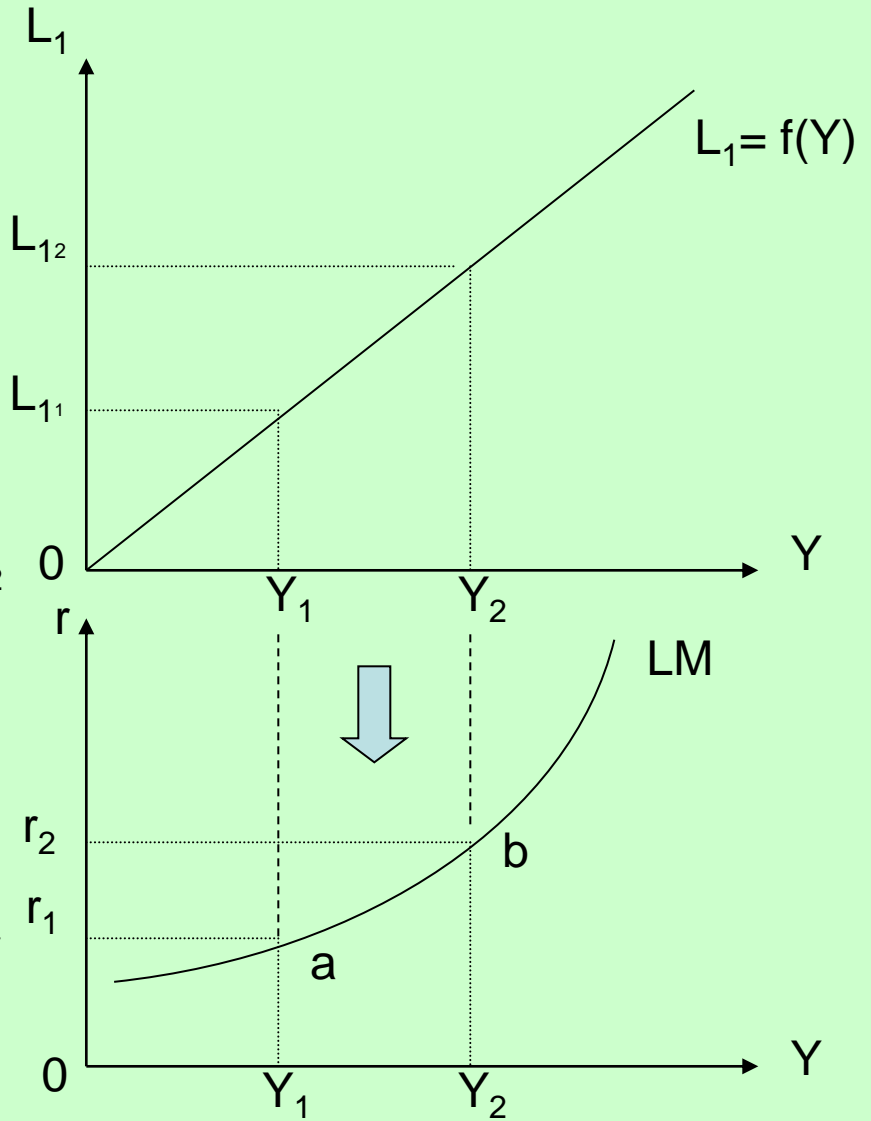
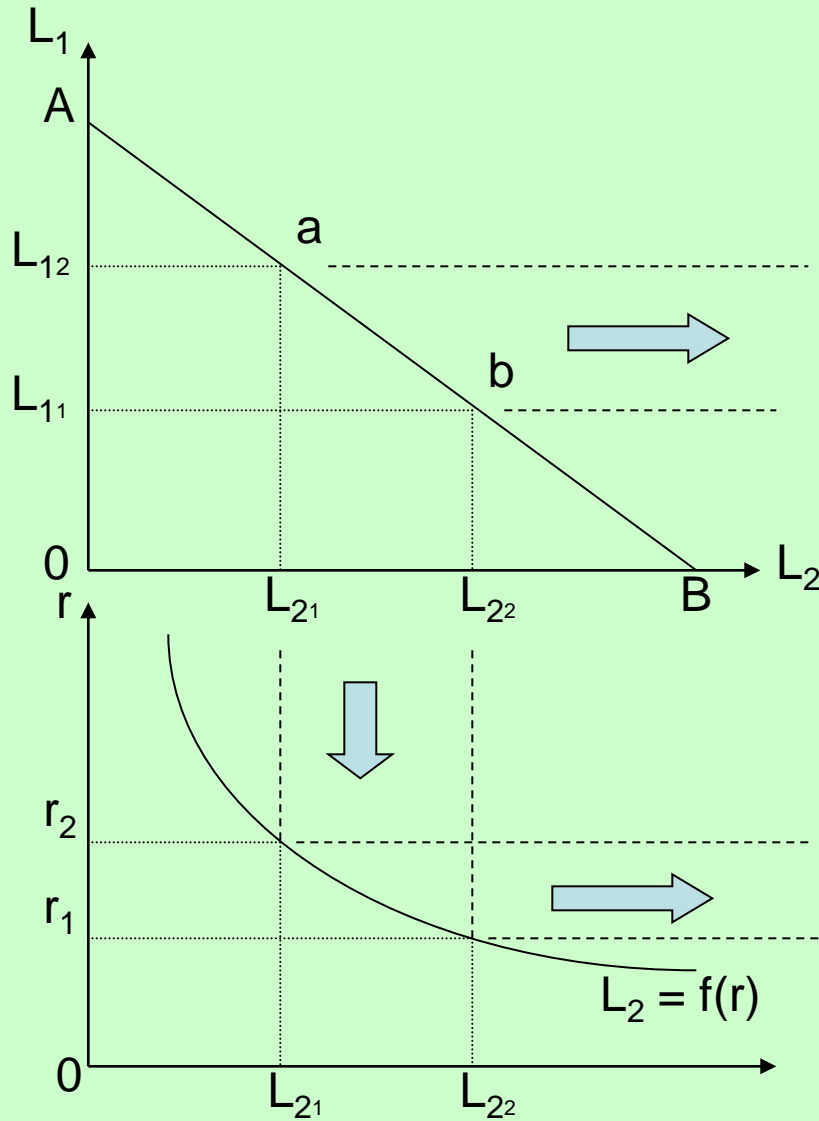
r = Interest rate

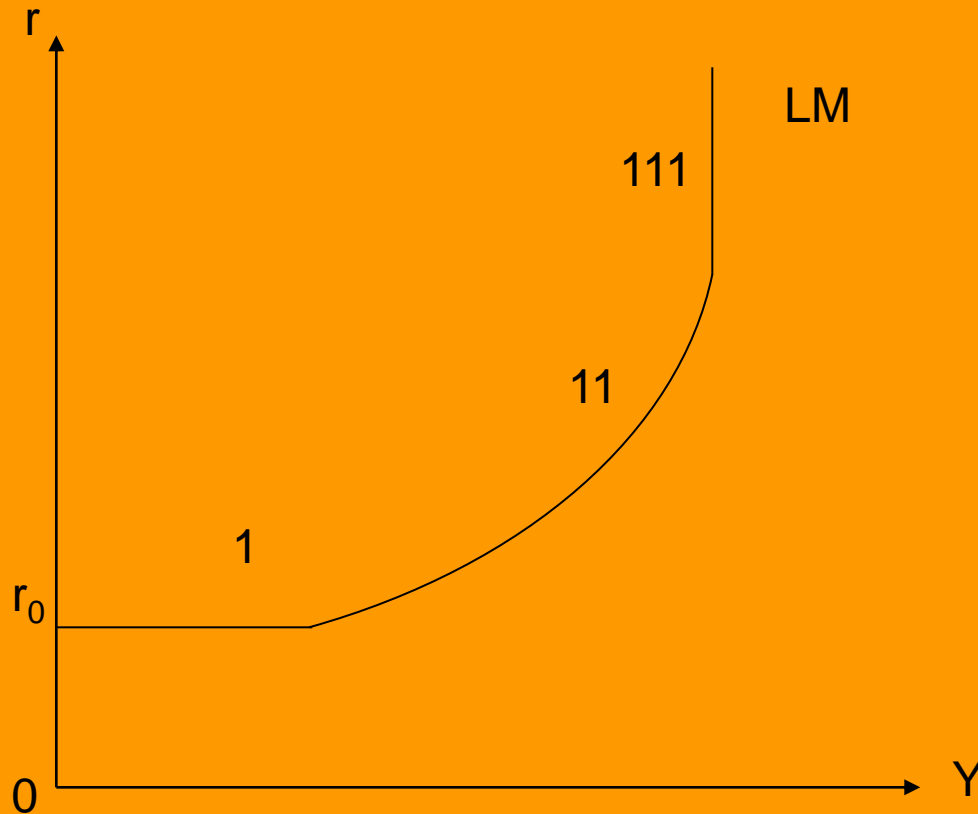
I S Curve

LM Curve

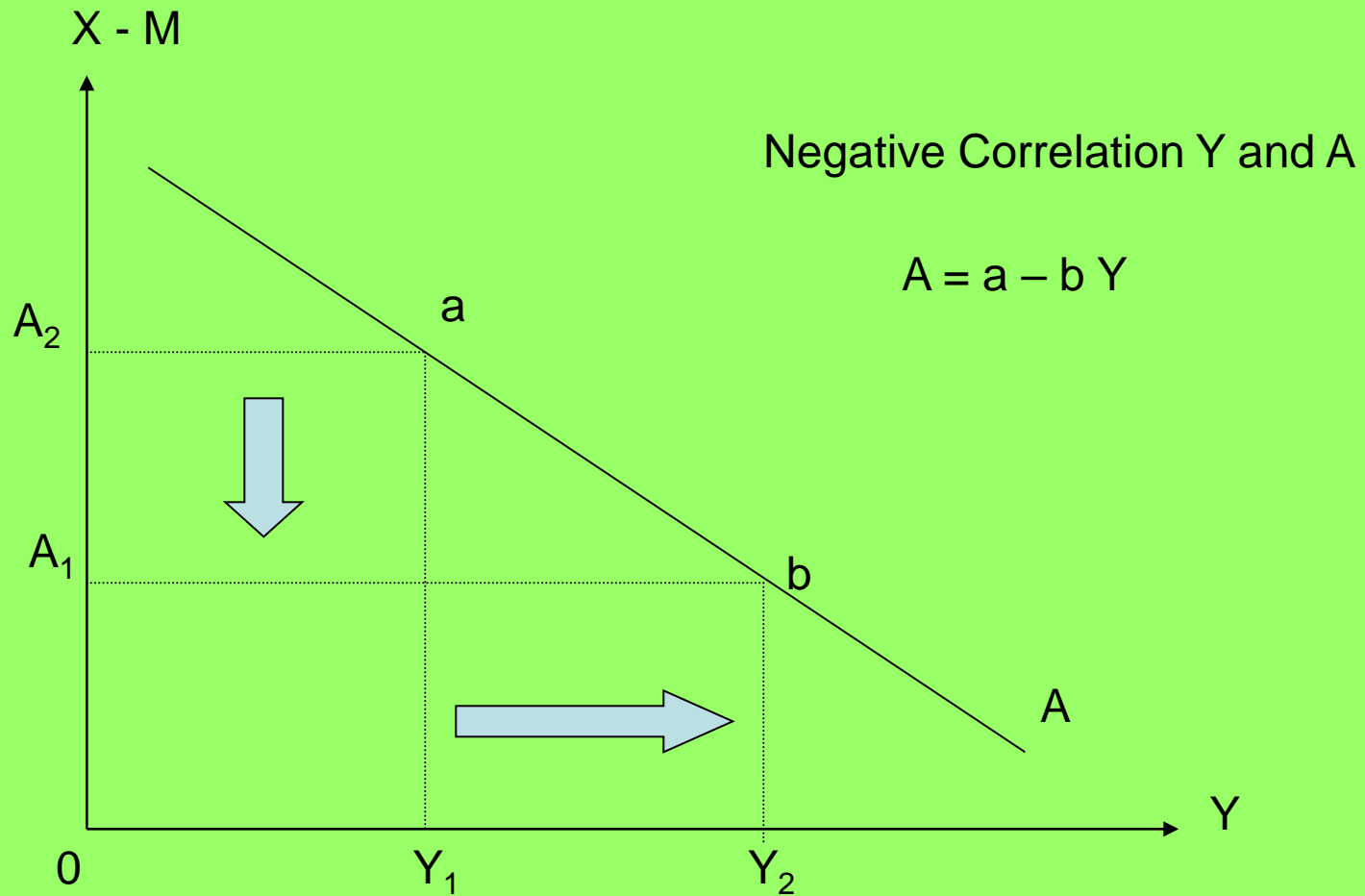

Features of LM Curve

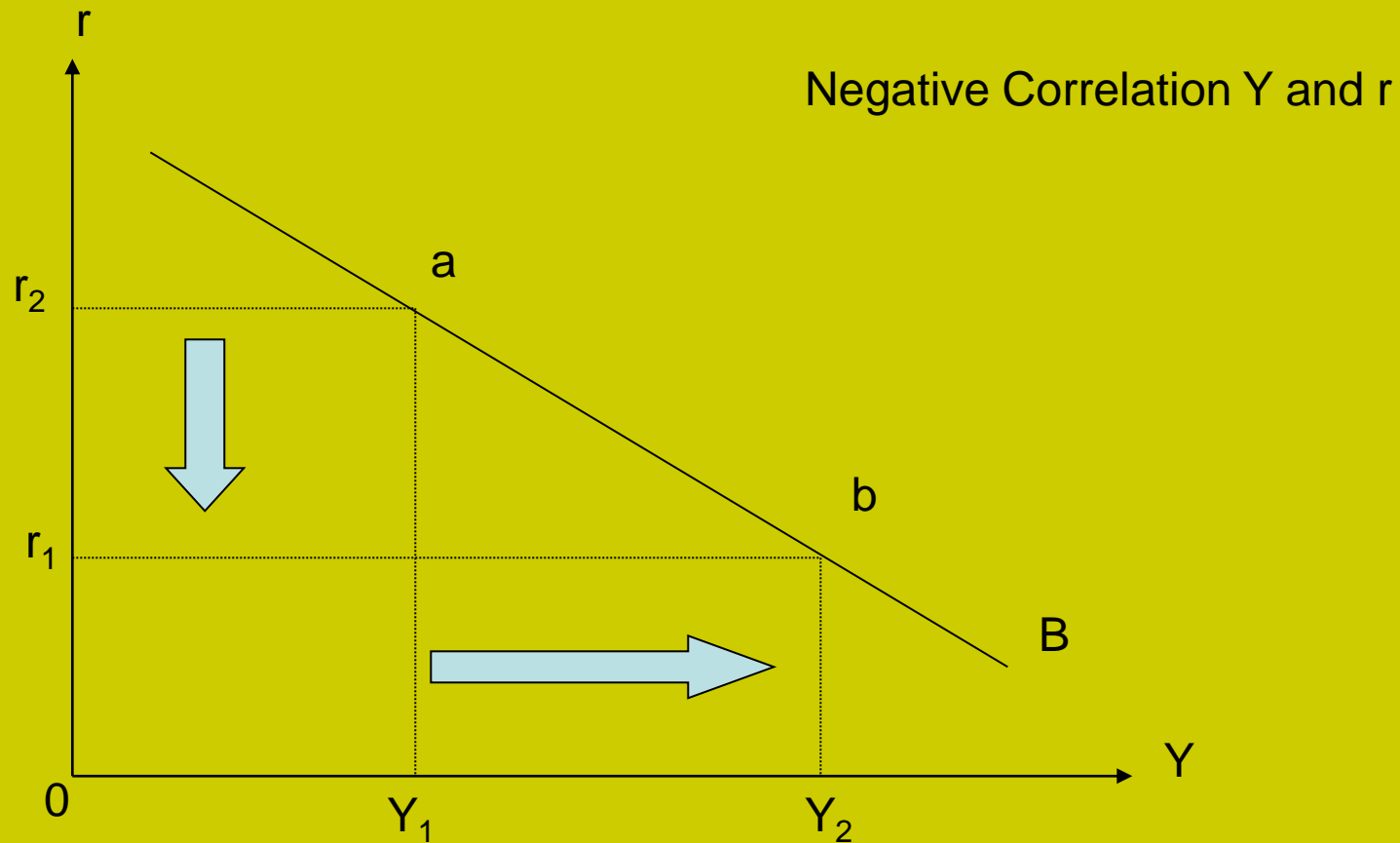
Balanced of Payment

$X - M = A$: Current Account Balanced

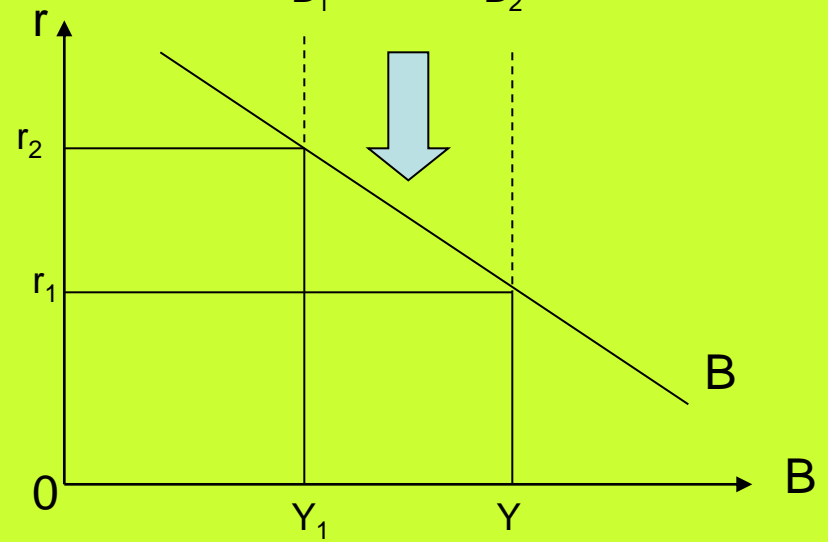
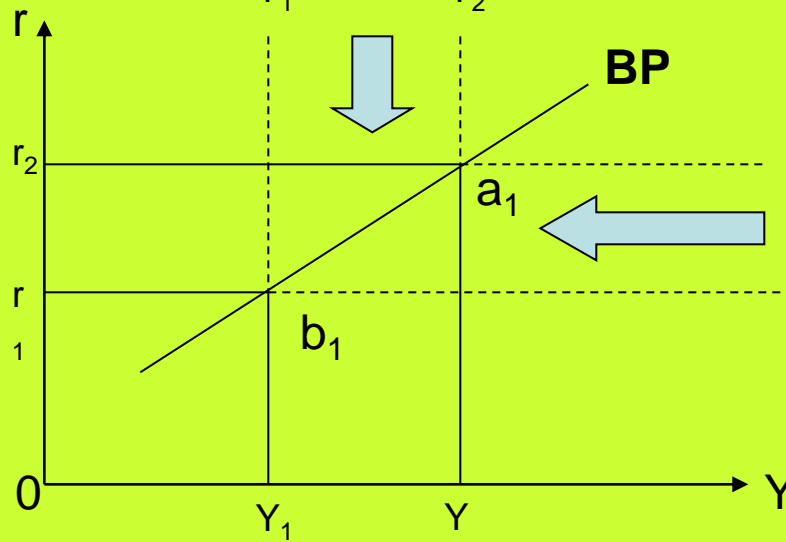
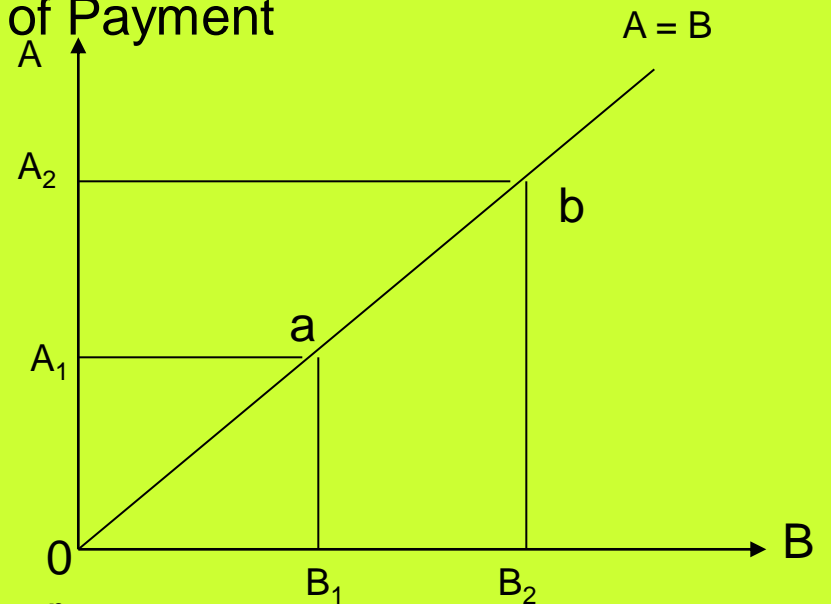
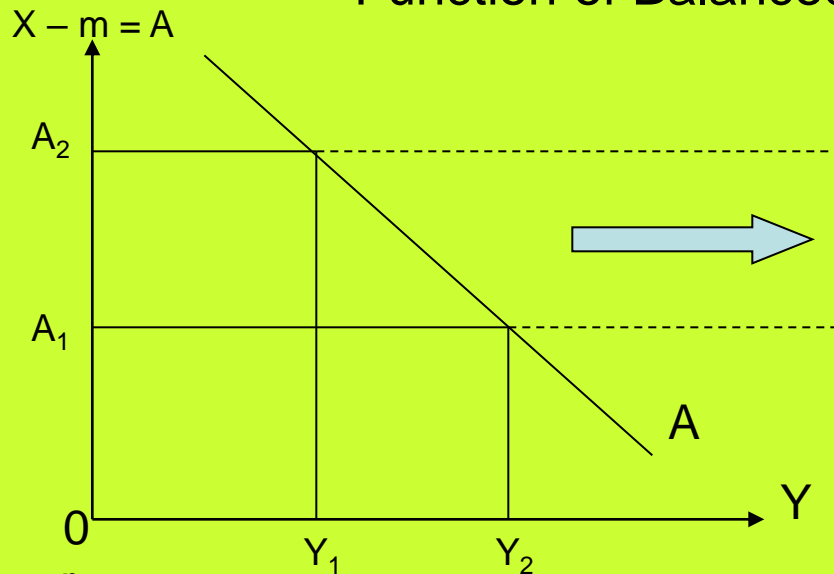
Balanced of Payment

$B = \text{Capital Account Balanced}$

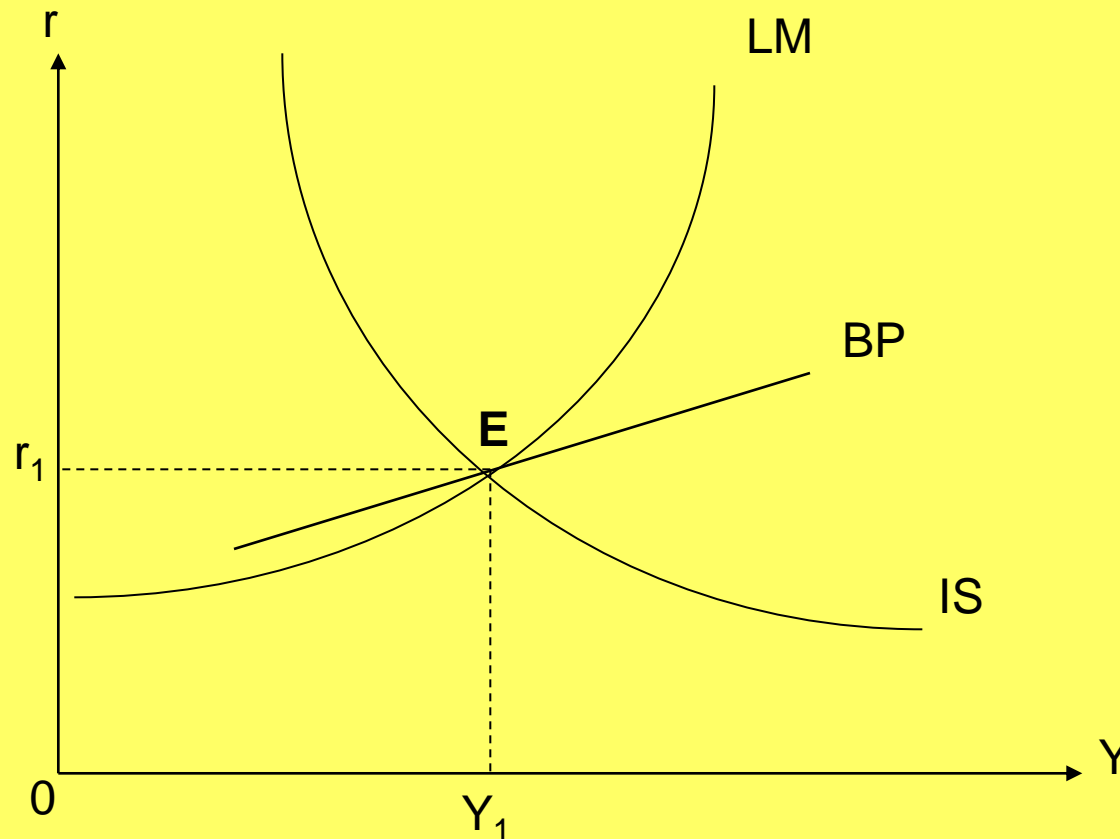
Balanced of Payment

Function of Balanced of Payment

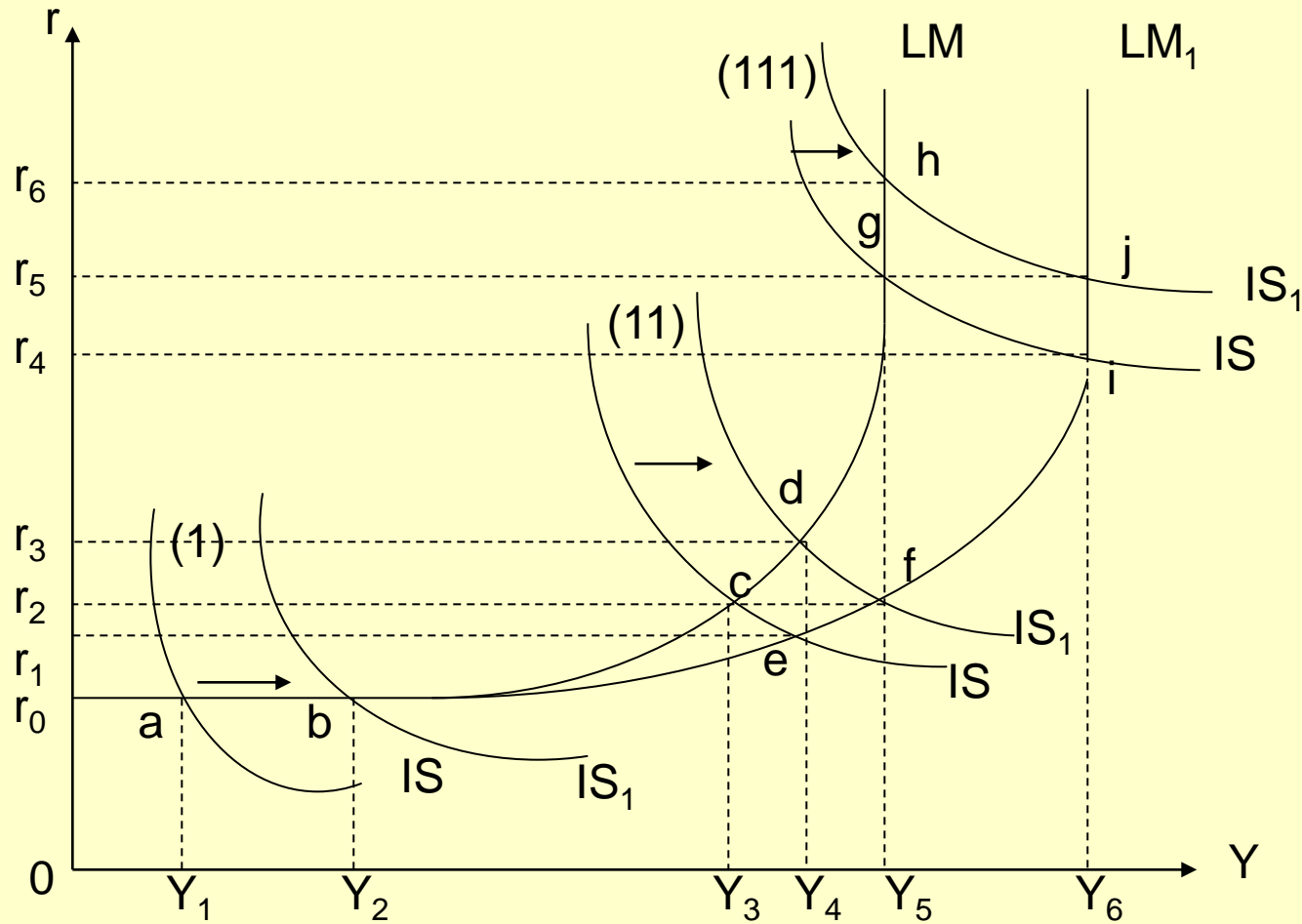
IS – LM & BP

Open Economy Condition

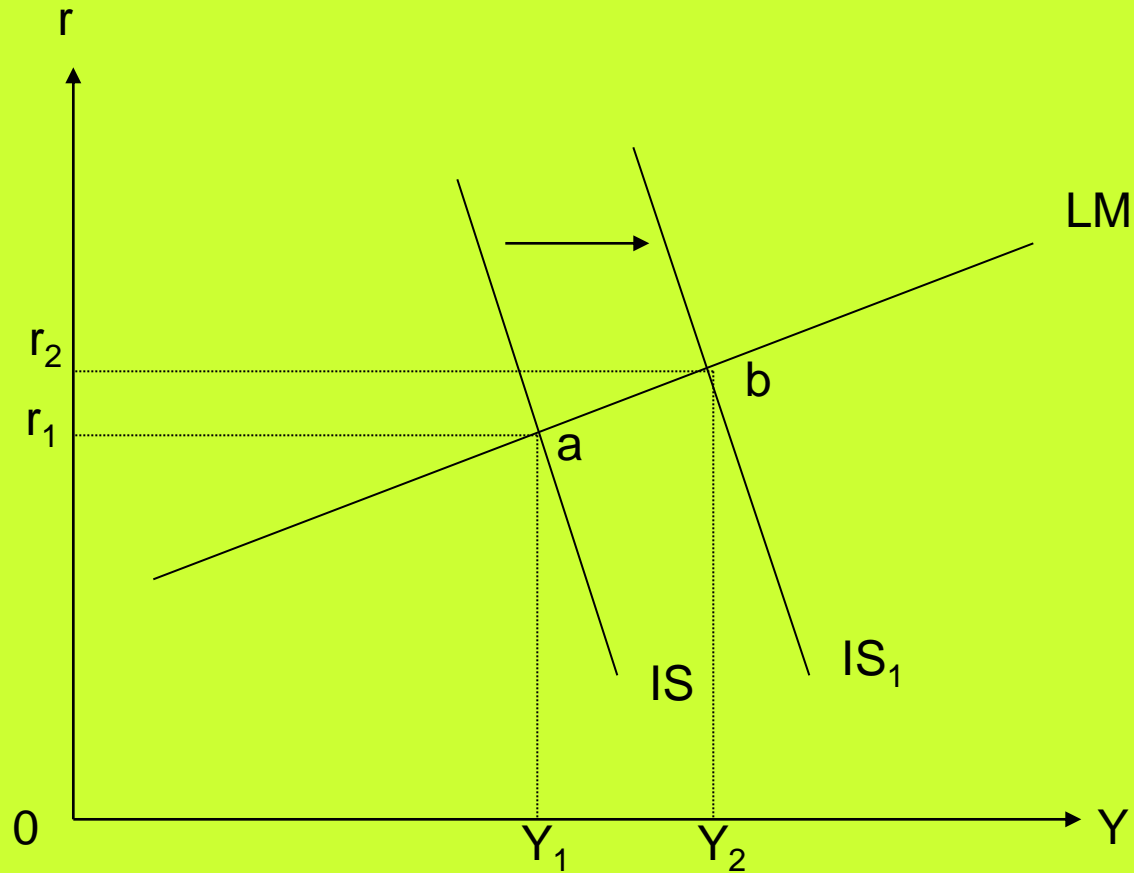

E : Macro Economy Equilibrium Point (E: IS = LM = BP)

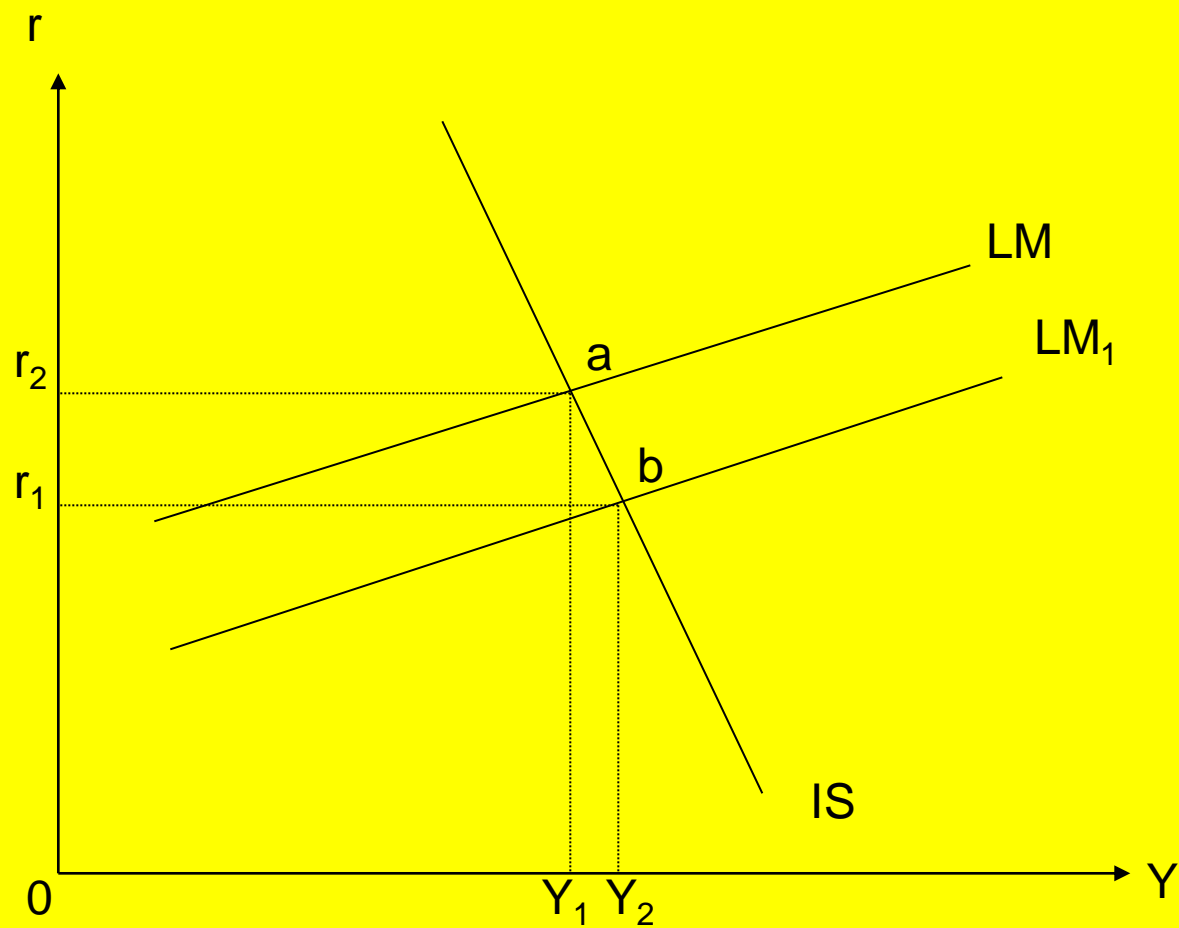
Fiscal and Monetary Policies

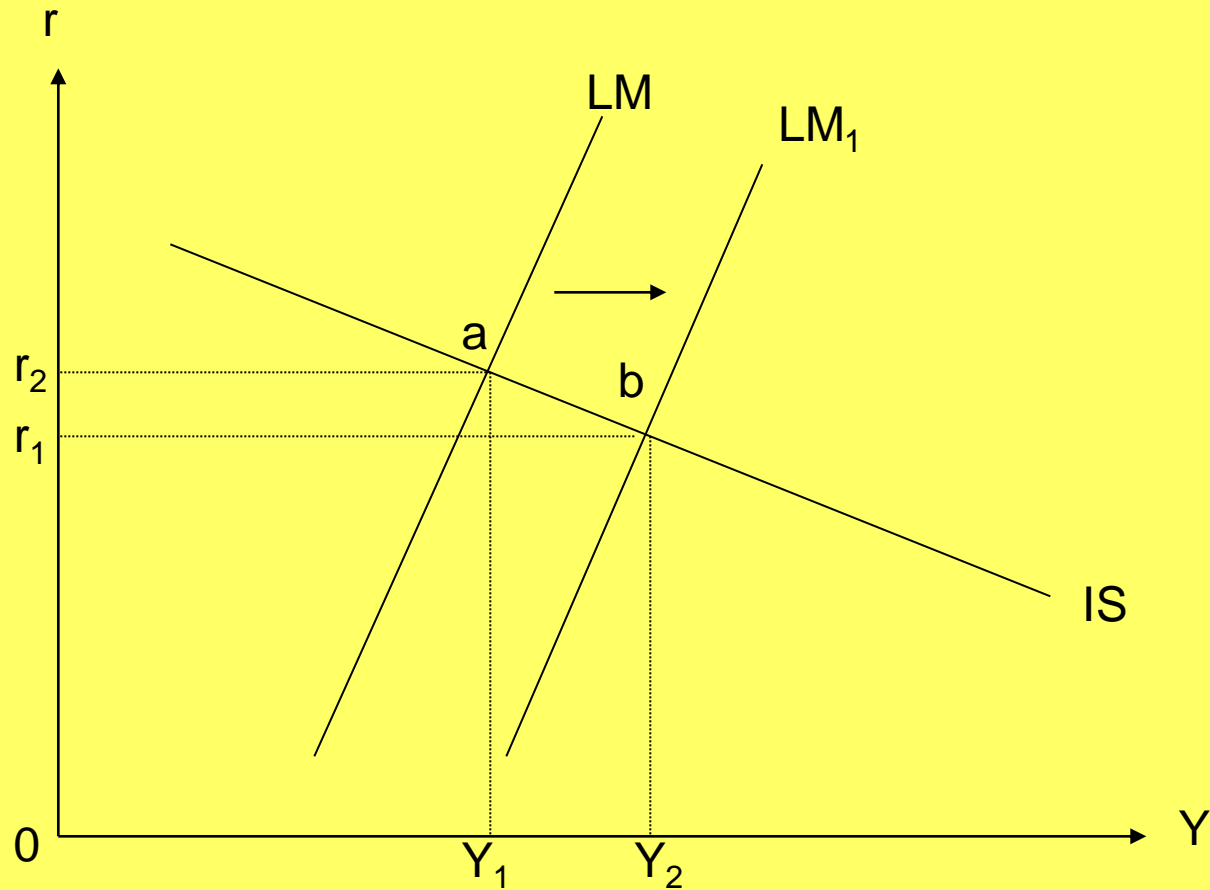
Fiscal and Monetary Policies

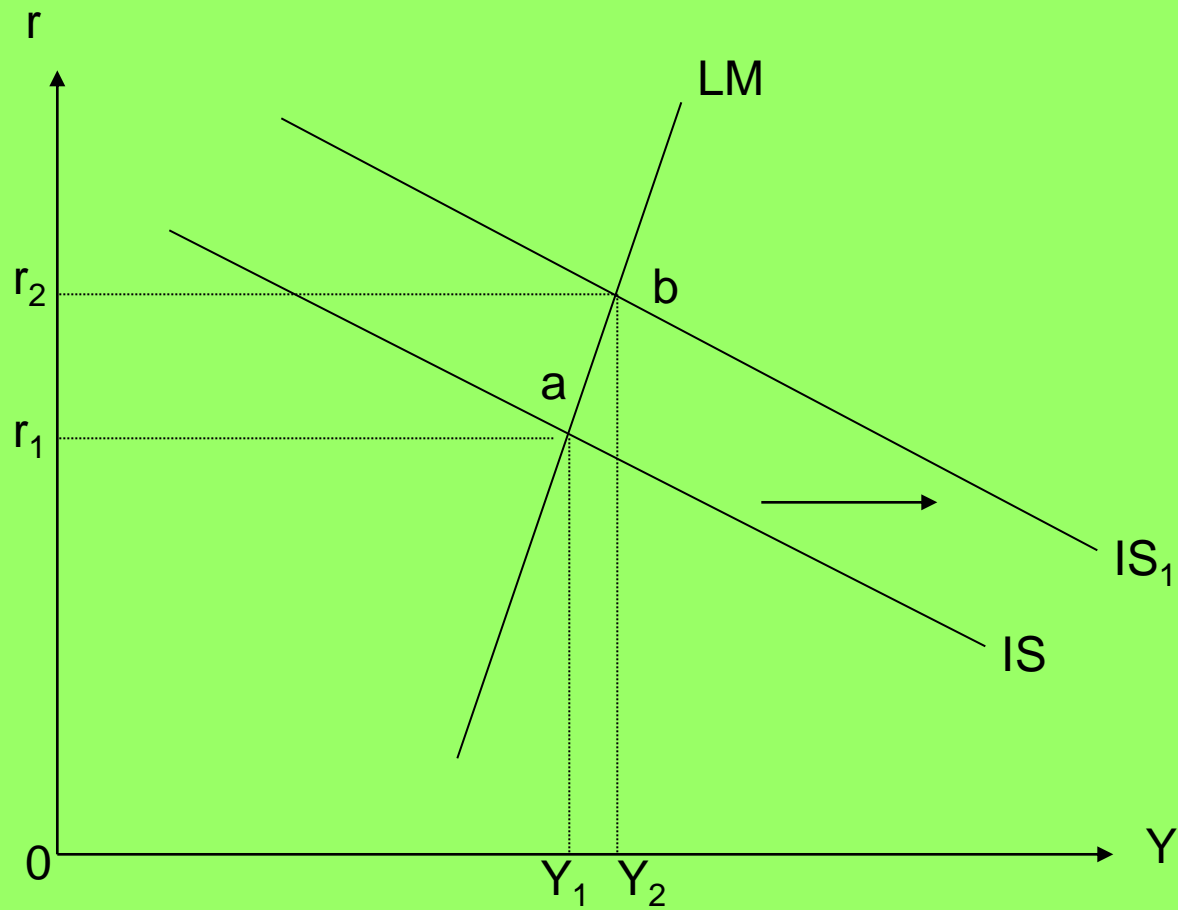
Fiscal and Monetary Policies

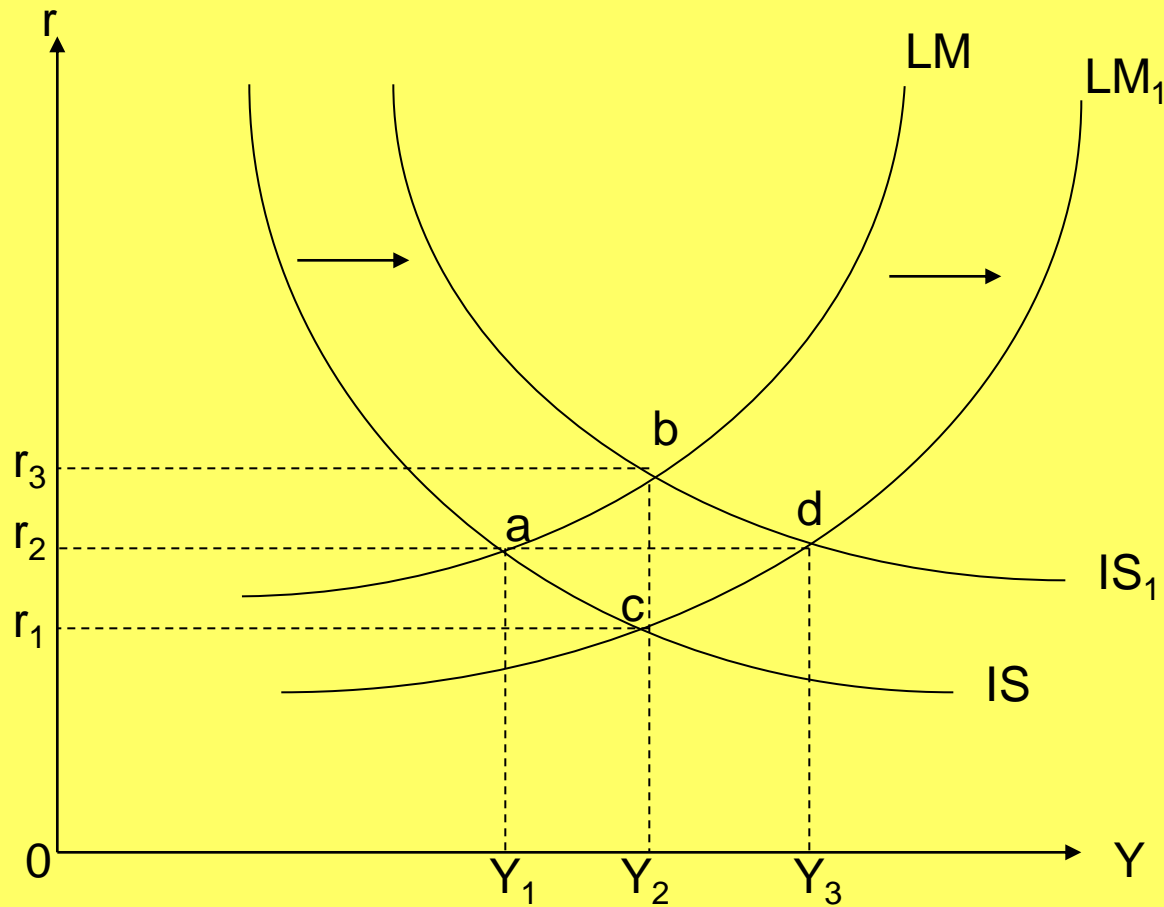
Fiscal and Monetary Policies

Fiscal and Monetary Policies

Fiscal and Monetary Policies

Fiscal Policy

Government Taxation and Government Expenditure

Control of Inflation

Increase Level of Fully Employment

For Balanced of Budget

Example: USA Economy (President Roosevelt) 1930 decade used Fiscal policy for solution of Budget deficit

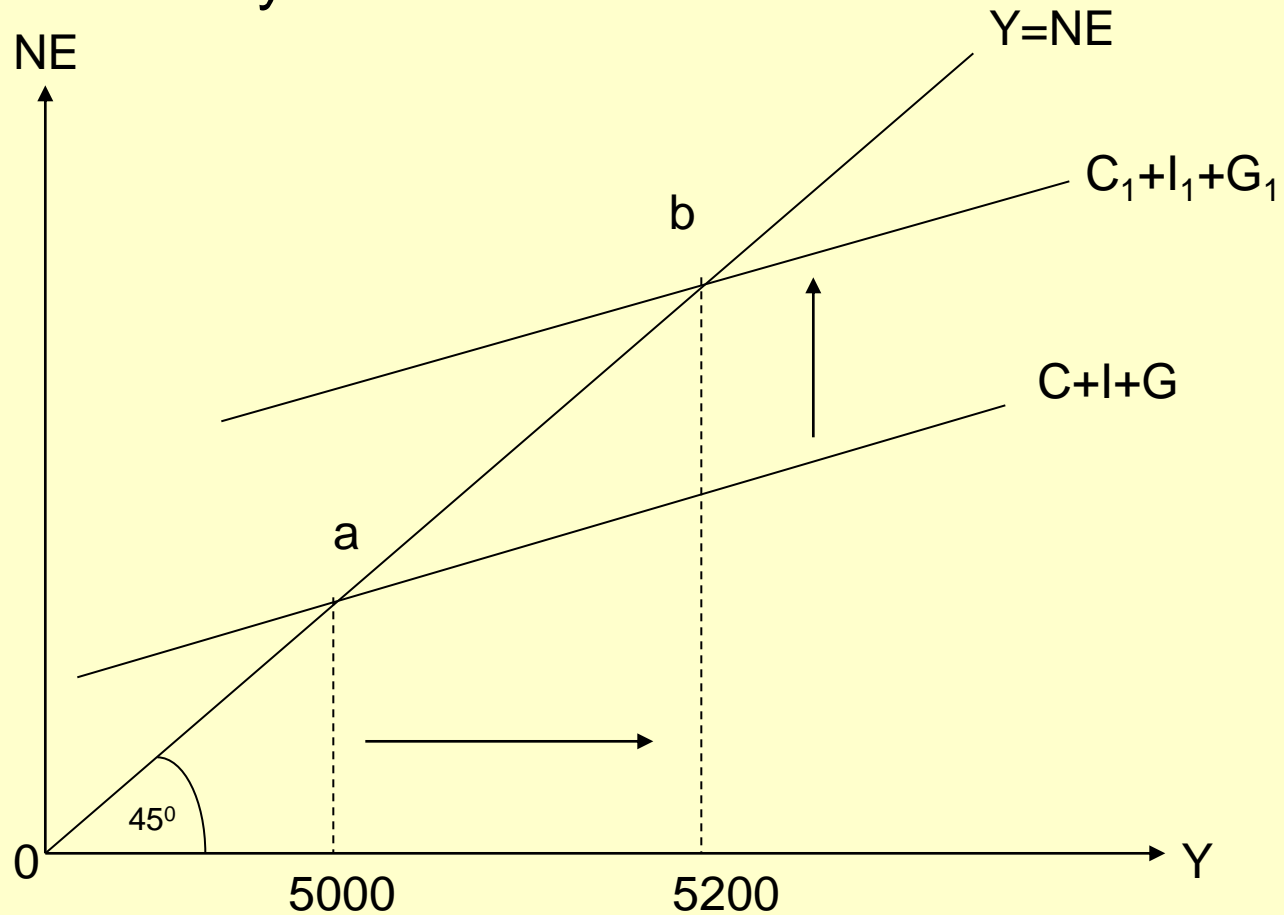
1935 and 1936 change there tax policy and Compensation of Unemployers for increases of there living standard.

Increase Progressive Rate of Income Tax for Redistribution of Income
No change Proportional Tax for Economy Stabilizing

Result of go down Inflation

Fiscal Policy

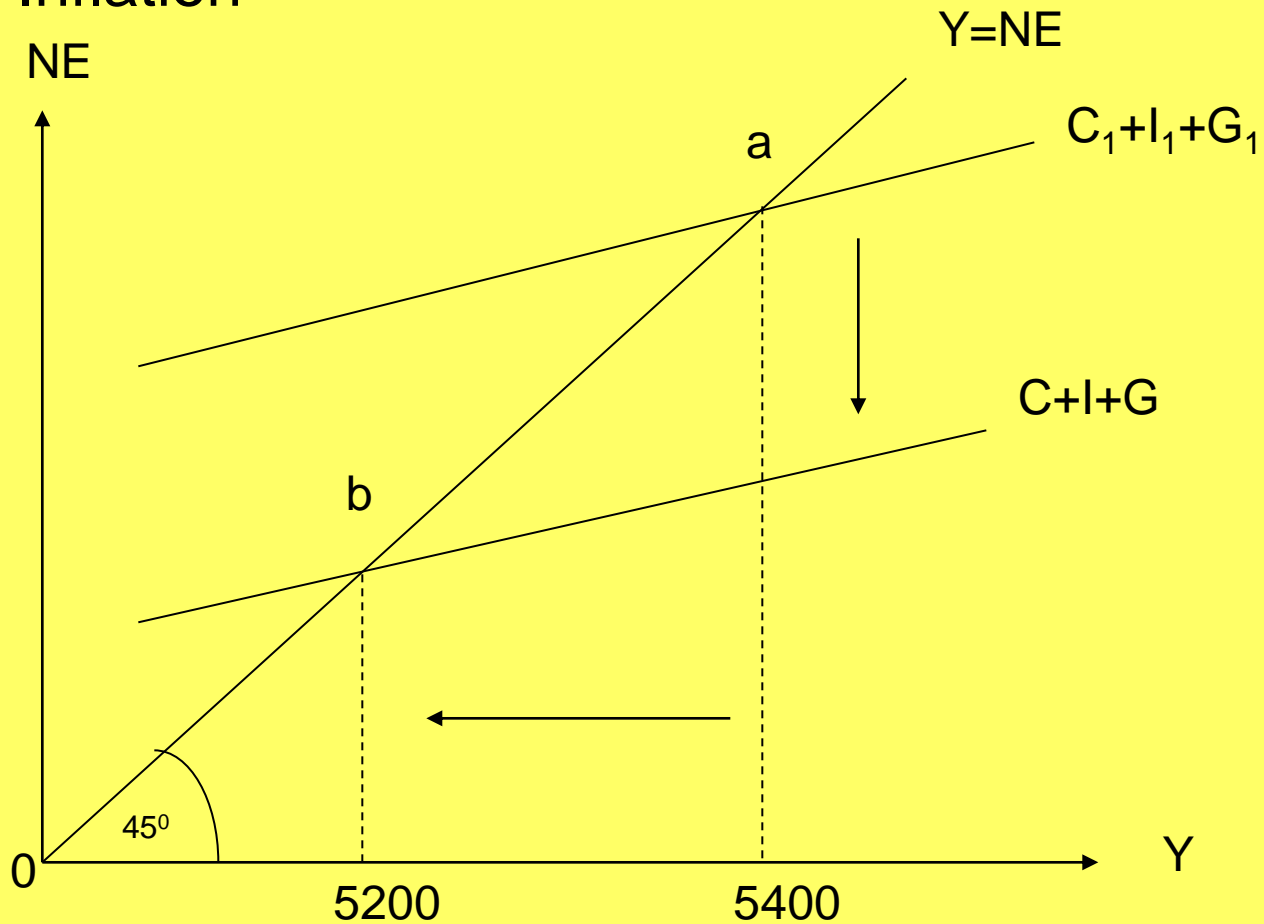
Employment Policy

Increase Government Expenditure or Decrease of Tax

Fiscal Policy

Policy of Inflation

Decrease Government Expenditure or Increase of Tax

Fiscal Policy

Government Spending Multiplier (Mg)

$$Mg = (1 / 1 - MPC)$$

$$MPC = 0.75$$

$$Mg = (1 / 1 - 0.75)$$

$$Mg = 1 / 0.25$$

$$Mg = 4$$

$$\text{Gap} \div Mg = \Delta G$$

$$200 \div 4 = 50$$

Fiscal Policy

Compared Government Spending Multiplier (Mg) and Tax Multiplier (Mt)

Round	Increased Government Expenditure Rs 1 Billion	Decreased of Tax Rs. 1 Billion
Round One	Rs. 1.0 Billion	Rs. 0.75 Billion
Round Two	Rs. 0.75 Billion	Rs. 0.56 Billion
Round Three	Rs. 0.56 Billion	Rs. 0.42 Billion
”	”	”
”	”	”
”	”	”
Finally	Rs. 4.0 Billion	Rs. 3.0 Billion

Fiscal Policy

Tax Multiplier (Mt)

$$Mt = (- MPC / 1 - MPC)$$

$$MPC = 0.75$$

$$Mt = (-0.75 / 1 - 0.75)$$

$$Mt = (-0.75 \div 0.25)$$

$$Mt = -3$$

$$\text{Gap} \div Mt = \Delta T$$

$$200 \div -3 = -66.7$$

Fiscal Policy

Balanced - Budget Multiplier (Mb)

$$\Delta Y = \Delta G(1 / 1 - MPC) \text{ ----- (Mg)}$$

$$\Delta Y = \Delta Td(-MPC / 1 - MPC) \text{ ----- (Mt)}$$

$$\Delta Y = \Delta G(1 / 1 - MPC) + \Delta Td(-MPC / 1 - MPC)$$

$$Mg = 4 \text{ and } Mt = -3$$

$$\Delta Y = (4) + (-3)$$

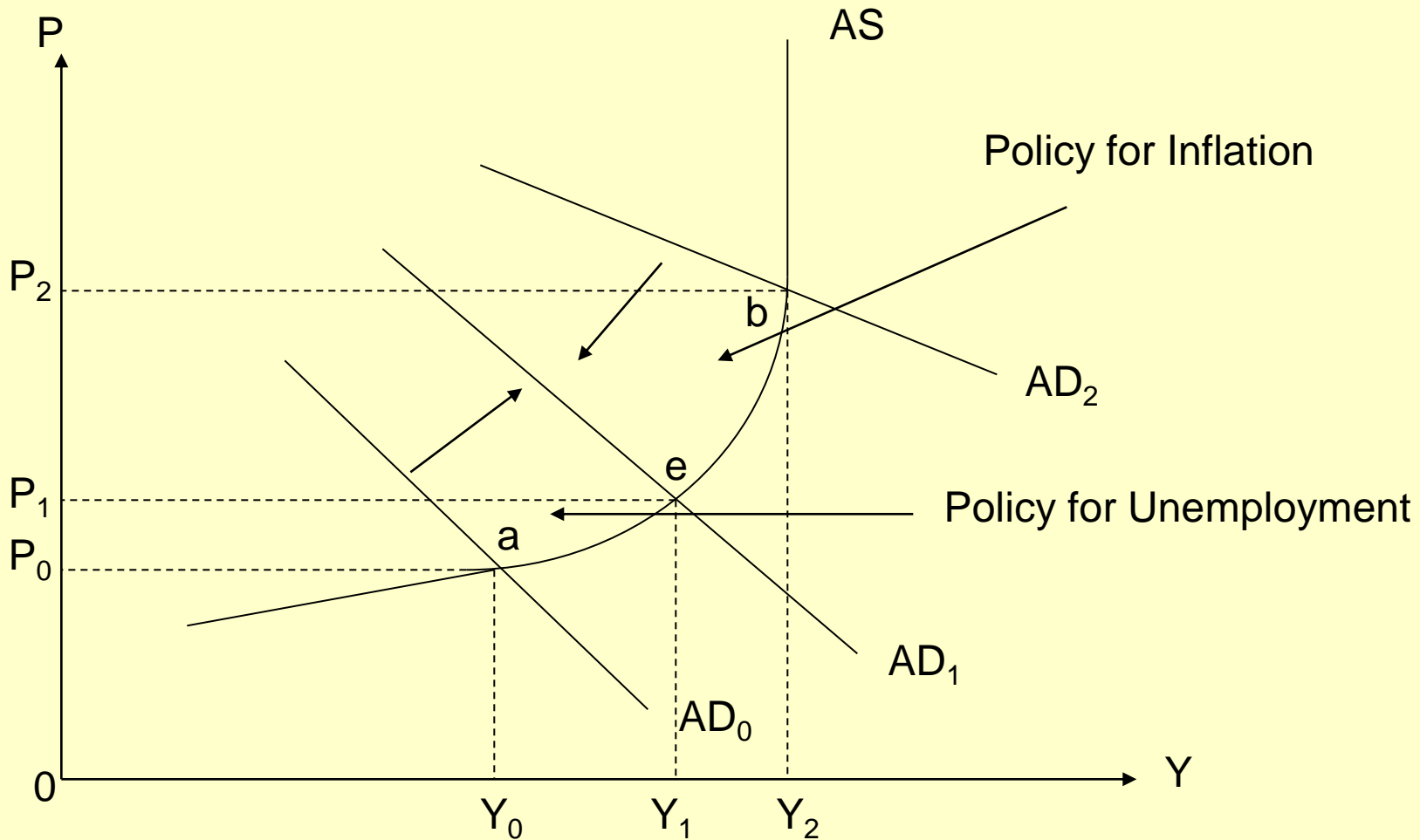
$$\Delta Y = 1$$

$$Mb = 1$$

Increasing Rs. 1 Billion

Fiscal Policy

Aggregate Demand (AD) and Aggregate Supply (AS)

Fiscal Policy

Problems

- Finance Implementation
- Time Determining Problems
- Switching Problems
- Political Problems
- Problems of Supply Sector in Economy
- National Debt
- Foreign Involvements
- Agreements of Several Groups
- Conditional Problems
- Global Crisis
- Arbitrary Problems

Monetary Policy

උද්ධමනය පාලනය කරගනිමින් පූර්ණ සේවා නියුක්තිය කරා ආර්ථිකය ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ දෙවන උපක්‍රමය

අර්ථක්‍රමයේ මූල්‍ය අධිකාරියට මුදල් සැපයුම සහ පොළී අනුපාතය පාලනය කිරීමේ උපක්‍රමය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය වනු ඇත.

විවට වෙළෙඳපොළ කටයුතු (Open Market Operations).

කාල නිර්ණනය කිරීම.

සුරකුම්පත් අලෙවිකිරීම සහ මිල දී ගැනීම.

ආර්ථිකයේ ක්‍රියාත්මක වන මුදල් ප්‍රමාණයට බලපෑම් කිරීම සඳහා භාවිත කරනු ලබන උපක්‍රම

Monetary Policy

මුදල් සහ පොලී අනුපාතය

ආර්ථිකවිද්‍යාඥයින් සහ රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයින් අතර විවාදයට ලක්වන්නක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය සඳහා උචිත ප්‍රකාශය කුමක්ද යන්න සලකා බැලිය හැක

නිවැරදි මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති තීරණය කිරීමේ දී වැදගත් වන්නේ පොලී අනුපාතයද, මුදල් ප්‍රමාණයද යන්න පිළිබඳ පවත්නා ගැටලුව

1929 - 1939 ලෝක ආර්ථික අවපාතය කාලයේ දී මූල්‍ය පොලී අනුපාතිකය 5.85% සිට 0.59% දක්වා පහළ බැස ඇත (මෙම කාල සීමාව අවධමන කාලයකි)

1972 - 1981 උද්ධමන කාලයේ දී මූල්‍ය පොලී අනුපාතිකය 4.69% සිට 14.76% දක්වා ඉහළ ගොස් ඇත (තුන් ගුණයකටත් වඩා වැඩි වර්ධනයකි)

Monetary Policy

උද්ධමන කාලයේ දී මූල්‍ය පොලී අනුපාතය ඉහළ යනු ඇත

ක්‍රයශක්තියේ සිදුවන අඩුවීම පියවා ගැනීම සඳහා ණය දෙන්නන් වෙනුවෙන් ඉහළ පොලියක් අවශ්‍යවීම සහ ණය ගන්නන් ඉහළ පොලියක් ගෙවීමට ඇති කැමැත්ත (අනාගතයේ දී ගෙවිය යුතු මුදලේ වටිනාකම වර්තමාන වටිනාකමට වඩා අඩුවීම) Depreciate

අවධමන කාලයේ දී මූල්‍ය පොලී අනුපාතය පහළ යනු ඇත
සාපේක්ෂ වශයෙන් ස්ථාවර මිල ගණන් පවතින විට පොලී අනුපාතිකය අඩු වේ

වර්තමානයේ ණය දෙන්නන් අඩු පොලී අනුපාතිකයක් බාර ගැනීමට කැමති වේ

ණය ආපසු ගෙවීමේ දී සාපේක්ෂ වශයෙන් මුදලේ වටිනාකම ඉහළ යනු ඇත

Monetary Policy

උද්ධමන කාලයේ දී මුදල් සැපයුම වැඩි කිරීම මගින් පොලී අනුපාතිකය පහළ දැමීමට කටයුතු කිරීම.

ණය වෙළෙඳපොළෙහි මුදල් බහුලවීම නිසා ක්ෂණිකව පොලී අනුපාතය පහළ යනු ඇත.

දිගු කාලයේ දී මුදල් සැපයුම වැඩිවීමේ ප්‍රතිඵලය වශයෙන් උද්ධමනීය තත්ත්වයක් බිහි වේ.

පොලී අනුපාතිකය ඉහළ නැඟීම.

මුදල් සැපයුමේ වර්ධනය සහ පොලී අනුපාතිකය අතර පවත්නා සම්බන්ධතාව විග්‍රහ කිරීමේ දී ව්‍යාකූලතාවන් පවතී.

කෙටි කාලයේ දී මුදල් සැපයුම වර්ධනයවීම නිසා මුදල් වෙළෙඳපොළෙහි මුදල් සැපයුම අධිකවීමෙන් තාවකාලිකව පොලී අනුපාතිකය අඩු වේ.

දිගු කාලයේ දී බලපෑම ප්‍රතිවිරුද්ධ වනු ඇත.

උද්ධමනය නිසා වැඩි වූ මූල්‍ය පොලී අනුපාතිකය ඉහළ අගයක් ගනී.

Monetary Policy

අවධානය කාලයේ දී මුදල් සැපයුමෙහි වර්ධනය අඩු කිරීමෙන් පොලී අනුපාතිකය ඉහළ දැමීමට ප්‍රයත්න දැරීම නිසා ආර්ථිකයේ අස්ථායීතාවක් ඇති වේ.

මුදල් හිඟ වීමෙන් පොලී අනුපාතිකය ඉහළ ගියද, සාමාන්‍ය මිල මට්ටම අඩුවීම නිසා පොලී අනුපාතිකය ඉතා පහළ මට්ටමක් දක්වා වැටෙනු ඇත. ආර්ථිකයේ සේවා විප්ලවය ඉහළ යාමකට හේතු වන්නකි.

මූල්‍ය පාලන අධිකාරියේ වගකීම වන්නේ අවධානයකාරී අවස්ථාවකදී මුදල් සැපයුමේ වර්ධනය අඩු කිරීමට පියවර නොගෙන සිටීමයි.

1929-1930 කාලයේ පැවැති අවධානයකාරී තත්ත්වය යටතේ මුදල් සැපයුම සැලකිය යුතු ලෙස අඩු විය. (මුදල් දුර්ලභවීම)

1930 ගණන්වලදී සාමාන්‍ය මිල මට්ටම අඩු වීමේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් පොලී අනුපාතිකය පහත වැටීම.

Monetary Policy

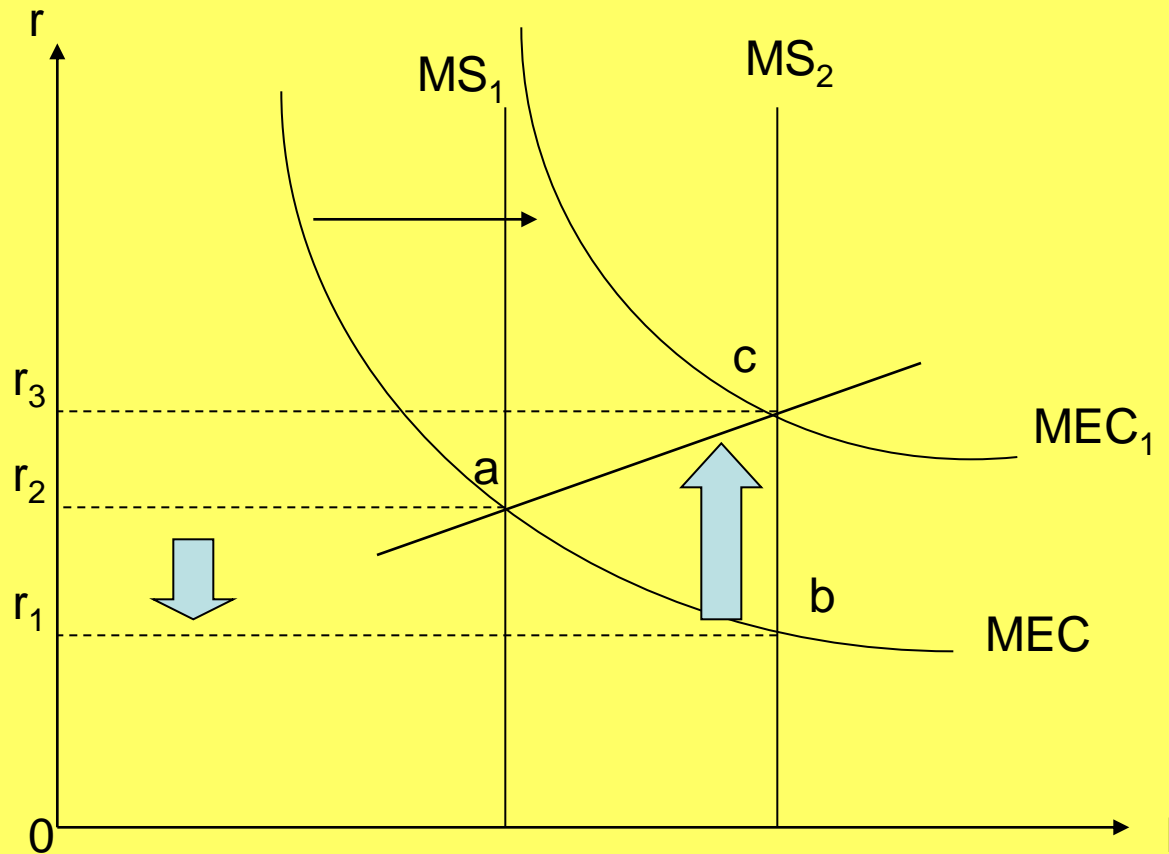
1970 සහ 1980 මුල් කාලය උද්ධමනය ඉතා ඉහළ මට්ටමක පැවැති අතර පොළී අනුපාතිකය ඉහළ මට්ටමක පවත්වා විටෙක මුදල් සැපයුම වැඩි කිරීමෙන් විශාල අර්ථ ක්‍රමය තුළ විශාල අර්බුදකාරී තත්ත්වයක් ඇතිවිය.

සාර්ථක මූල්‍ය උපාය මාර්ග තෝරාගැනීම

උද්ධමනයකින් තොරව ආර්ථිකය ස්ථාවරකර පූර්ණ සේවනීයත්වය ප්‍රවර්ධනය කිරීම වෙනුවෙන් වඩාත් සාර්ථක ක්‍රියාමාර්ගය වන්නේ මූල්‍ය පොළී අනුපාතිකයට වඩා මුදල් සැපයුමේ වර්ධනය ස්ථාවර කිරීමට කටයුතු කිරීමයි.

මුදල් සැපයුමෙහි වර්ධනය සාර්ථක ලෙස ස්ථාවරව පවත්වා ගැනීමට හැකි වන්නේ නම් පොළී අනුපාතිකයද ස්ථාවර බවට පත්වනු ඇත.

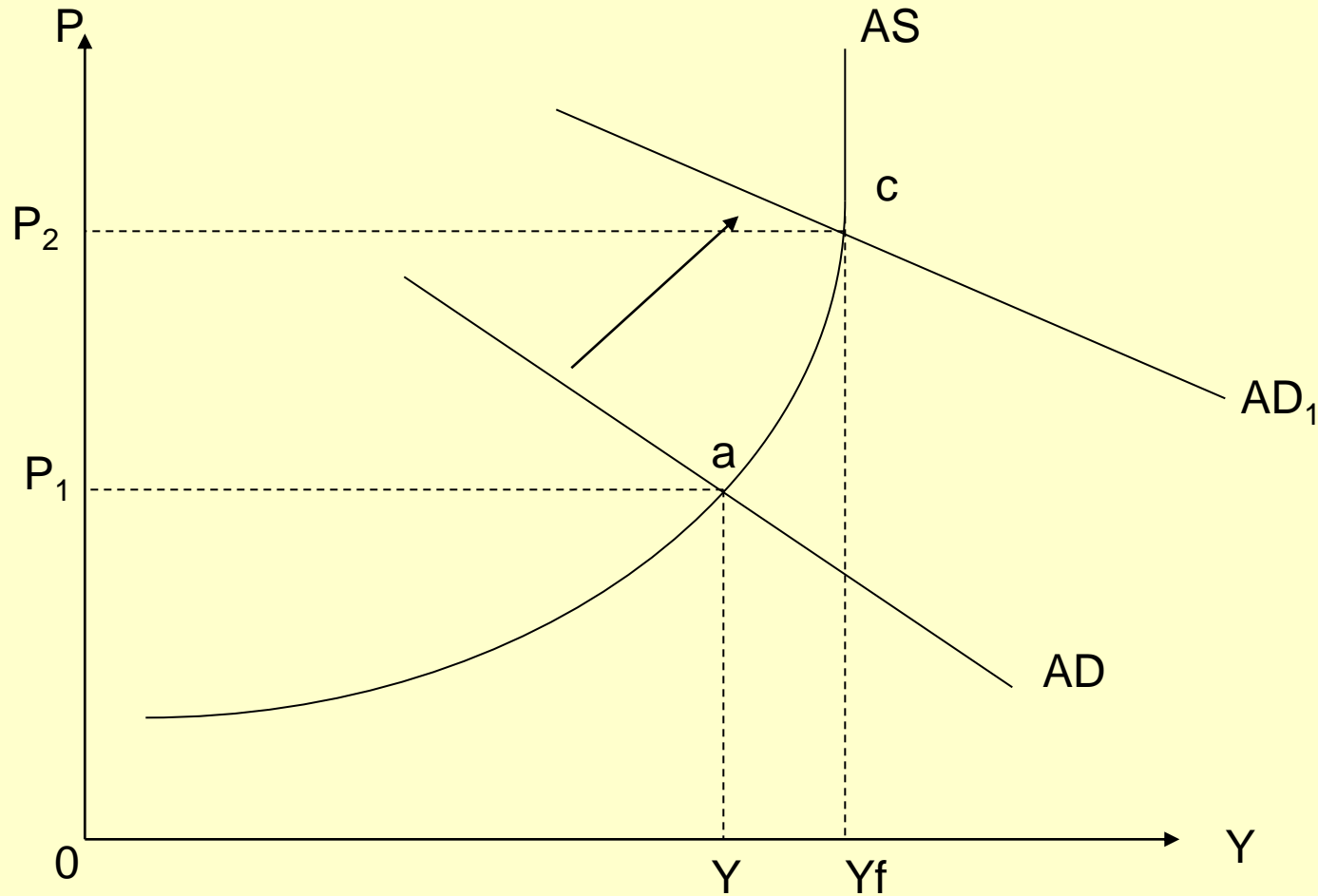
Monetary Policy

a & b short-term effect and a & c long-term effect

Monetary Policy

Aggregate Demand (AD) and Aggregate Supply (AS)

$$\Delta Y < \Delta P$$

Monetary Policy

මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති උපක්‍රම (මූලික උපක්‍රම තුනකි)

- 1 විවට වෙළෙඳ කටයුතු (Open Market Operations)
- 2 වාණිජ බැංකු අත්‍යවශ්‍ය සංචිත අනුපාත වෙනස් කිරීම (Changes in the Required Reserve Ratio of Commercial Bank)
- 3 වාණිජ බැංකු ගෙවිය යුතු වට්ටම් අනුපාතය වෙනස් කිරීම (Changes in the Discount rate)

Monetary Policy

විවෘත වෙළෙඳ කටයුතු

මහ බැංකු විසින් විවෘත වෙළෙඳපොළේ පිලිනපත් අලෙවි කිරීම සහ මිල දී ගැනීම

නිදසුන්: පිලිනපත් වෙළෙඳපොළේ වෙළෙඳකුට රුපියල් 1000 පිලිනපතක් අලෙවි කළ හොත් මෙම පිලිනපතට මුදල් ගෙවීම සඳහා ඔහු වාණිජ බැංකුවේ ඇති තම ගිණුමෙන් රු 1000 ක චෙක්පතක් ලියනු ඇත. චෙක්පත නිශ්කාභණය වූ පසු මහ බැංකුවේ ඇති වාණිජ බැංකු සංචිතයෙන් රුපියල් 1000 ක් අඩු කරනු ඇත. එමෙන්ම වාණිජ බැංකුව ද පිලිනපත් හිමියාගේ ජංගම ගිණුමෙන් රුපියල් 1000 ක් අඩු කරයි. මෙම ක්‍රියාවලිය හේතු කොටගෙන අර්ථ ක්‍රමයේ මුදල් සැපයුම රුපියල් 1000 කින් අඩු වනු ඇත.

Monetary Policy

අත්‍යවශ්‍ය සංචිත අනුපාතය 20% ක් නම් වාණිජ බැංකුවේ අත්‍යවශ්‍ය සංචිතය රුපියල් 200 කින් සහ අතිරික්ත සංචිතය රුපියල් 800 කින් අඩු වනු ඇත. අතිරික්ත සංචිත රුපියල් 800 කින් අඩුවීම නිසා රටේ මුදල් සැපයුම බහුගුණ සංකෝචනයක් සිදුවෙයි.

අත්‍යවශ්‍ය සංචිත අනුපාතය 20% නිසා බහුගුණ සංකෝචන ක්‍රියාවලියට හසුව අරඹ ක්‍රමයෙහි මුළු මුදල් සැපයුම රුපියල් 5000 කින් අඩු වනු ඇත.

$$a(1 - r^n) \div (1 - r) \longrightarrow n \dots \dots \alpha, (r = 0)$$

$$a(1 - 0) \div (1 - r)$$

$$a \div (1 - r)$$

$$a = 1000 \text{ \& } r = 80\%$$

$$1000 \div 0.2 = 5000$$

Monetary Policy

මහ බැංකුව පිලිනපත් වෙළෙඳපොලින් පිලිනපත් මිල දී ගත් විට ඉහත ක්‍රියාවලියට ප්‍රතිවිරුද්ධ තත්ත්වයක් ඇති වේ.

පිලිනපත් වෙළෙඳපොළට පිලිනපත් වටිනාකමට සරිලන ප්‍රමාණයෙන් වෙක්පත් ලැබීමෙන් අනතුරුව ඒවා වාණිජ බැංකු තුළ තැන්පත් කරනු ලබයි එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් මුදල් සැපයුම ඉහළ යනු ඇත. එමෙන්ම නව අතිරික්ත සංචිත මැවීම නිසා බැංකු පද්ධතියට නව මුදල් ණයට දිය හැකි නිසා එමගින් මුදල් සැපයුමේ බහුගුණ ප්‍රමාණයක් සිදු වනු ඇත.

විවෘත වෙළෙඳපොළ කටයුතු මගින් බහුගුණ සංකෝචනය සහ බහුගුණ ප්‍රසාරණ ක්‍රියාවලීන් සැසඳීමෙන් ආර්ථිකයේ මුදල් සැපයුමේ දිශාව පවත්වා ගෙන යාමට නිවැරදි මාර්ගය වන්නේ පිලිනපත් වෙළෙඳපොළයි.

පිලිනපත් අලෙවියෙන් ආර්ථිකයෙන් මුදල් ඉවත් වන (Pullout) ප්‍රමාණය සහ පිලිනපත් මිල දී ගැනීමෙන් විදින (Injection) මුදල් ප්‍රමාණය තීරණය කළ හැකිය.

Monetary Policy

අත්‍යවශ්‍ය සංචිත අනුපාත වෙනස් කිරීම

මහ බැංකුව විසින් නීතිමය සංචිත අනුපාතය වෙනස් කිරීමෙන් වාණිජ බැංකුවල ණය නිකුත් කිරීමේ ප්‍රමාණය (මුදල් මැවීමේ ඇති හැකියාව) සහ ආර්ථිකයේ මුදල් ප්‍රමාණය වෙනස් කළ හැක.

අත්‍යවශ්‍ය සංචිත අනුපාතය 20% ක් වන විට

$$a = 1000 \text{ \& } r = 80\%$$

$$1000 \div 0.2 = 5000$$

රුපියල් 1000 ක් වෙනුවෙන් රුපියල් 5000 ක් දක්වා ණය මැවීමකි.

මහ බැංකුව විසින් ඉහත අත්‍යවශ්‍ය සංචිත අනුපාතය 10% දක්වා අඩු කළ හොත්,

$$a = 1000 \text{ \& } r = 90\%$$

$$1000 \div 0.1 = 10,000$$

රුපියල් 1000 ක් වෙනුවෙන් ණය මැවීම රුපියල් 5000 සිට රුපියල් 10000 දක්වා ණය මැවීම ප්‍රසාරණය වීමකි.

Monetary Policy

වට්ටම් අනුපාතය වෙනස් කිරීම

මහ බැංකුව විසින් නියමකරන ලද වාණිජ බැංකු සඳහා ණය නිකුත් කිරීමේ පොලී අනුපාතය වට්ටම් අනුපාතය ලෙස හඳුන්වයි.

විවෘත වෙළෙඳපොළ ගනුදෙනු කිරීමේදී සාමාන්‍යයෙන් වට්ටම් අනුපාතිකය වෙනස් කරනු ලබයි. ආර්ථිකයේ උද්ධමන පීඩනයක් පැවැතියහොත් සංචිත සහ මුදල් සැපයුම අඩු කිරීම සඳහා මහ බැංකු විවෘත වෙළෙඳපොළට මැදිහත් වනු ඇත.

මූල්‍ය දැඩියාව සහ ඉහළ පොලී අනුපාතිකයේ පවත්වාගෙනයාම වෙනුවෙන් මහ බැංකුව විසින් වාණිජ බැංකුවලට ණය ලබාගැනීමට අවස්ථාව සපයයි. මෙමඟින් සංචිත වැඩිවීමෙන් ණය අඩු කිරීමට අවශ්‍යතාවක් වාණිජ බැංකු වලට පැන නොනගීයි. (මෙය ඉතා යහපත් කටයුත්තකි)

විවෘත වෙළෙඳපොළේ අලෙවි කටයුතු සඳහා මහ බැංකුව වට්ටම් අනුපාතිකය වැඩි කරයි. මීට සමානවම බැංකු ණයදීමේ උත්තේජනයක් කිරීමට සහ බැංකුවට අවශ්‍ය නම් වට්ටම් අනුපාතිකය පහළ දමනු ඇත. එම නිසා බැංකුවලට සංචිත සඳහා ණයට ගැනීම වඩාත් වාසිදායක වේ.

Monetary Policy

මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තියේ ද්විතීක උපක්‍රම

යුක්තියේ අවවාදය පිළිබඳ අදහස (Idea of Moral Suasion) නම්‍යශීලීත්වය මෙය හකුපාවාඩ පාලනය (Jawbone Control) වශයෙන් ද හඳුන්වයි.

වාණිජ බැංකුවල ණයදීම පාලනය කිරීම.

මහ බැංකුව තාර්කිකව සහ අවවාදදීම මගින් වාණිජ බැංකු පාලනය කිරීම.

නිදසුන් : උද්ධමන කාලය තුළ දී වාණිජ බැංකු තම සංචිත ප්‍රසාරණය කිරීමට

අතිරික්ත වශයෙන් ණය ගැනීම පිළිබඳව මහ බැංකුව අප්‍රසාදය පළ කිරීම.

එමෙන්ම අවධමනකාරී කාලය තුළ දී වාණිජ බැංකු විසින් විශාල වශයෙන්

ණයදීම පිළිබඳව මහ බැංකුව ප්‍රසාදය පළ කිරීම.

තෝරාගත් ණය පාලන ක්‍රමය (Selective Credit Control)

ආර්ථික කටයුතුවලට බලපෑම් කිරීමේ මහ බැංකුවේ ඇති හැකියාව

නිදසුන් : ණය වාරික ආපසු ගෙවිය යුතු කාලසීමාව මහ බැංකුව මගින්

තීරණය කිරීම.

Monetary Policy

ව්‍යාපාරවස්තු සඳහා අන්තයක (පාර්ශව) අවශ්‍යතාව

නිදසුන් : අන්ත අවශ්‍යතාව 60% ක් නම් යම් පුද්ගලයකු ව්‍යාපාරවස්තු මිල දී ගත්විට එහි වටිනාකමින් 60% තම මුදලින් ගෙවා ඉතිරි 40% ණය මුදලක් වශයෙන් ලබා ගැනීමට ඇති හැකියාව.

Monetary Policy

කේන්සියානු මාදිලිය සහ මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති

මහ බැංකුව විවෘත වෙළෙඳපොලින් මිල දී ගැනීම් සිදුකරන බවත්, එමඟින් මුදල් සහ බැංකු සංචිත ඉහළ යන බවත් සංචිත ඉහළ යාමත් සමඟම බැංකුවලට ණයදීමේ හැකියාව වර්ධනය වන බවත් මෙහි මූලිකම තර්කය වනු ඇත.

පුද්ගලයින් සහ ව්‍යාපාරිකයින් ණය ගැනීම සඳහා පෙළඹවීම.

පොළී අනුපාතිකය අඩු වනවිට ව්‍යාපාර සහ ගොඩනැගිලි වාහන යන්ත්‍ර සූත්‍ර සහ උපකරණ වැනි නව ආයෝජන ව්‍යාපෘති සඳහා ණය ගැනීමට අනුබලයන් සපයා දෙනු ඇත. (Consumer Durables) මෙමඟින් වියදම් ඉහළයාම නිසා සමස්ත වියදම් ශ්‍රීතය ඉහළට විතැන් වනු ඇත.

ගුණක ක්‍රියාවලියට අනුව පරිභෝජන සහ ආයෝජන වියදම් වැඩිවීමේ ප්‍රතිඵලය වශයෙන් ආර්ථිකයේ මුලු වියදම් ගුණක ප්‍රමාණයකින් ඉහළ යනු ඇත. එය සමතුලිත ශුද්ධ ජාතික නිෂ්පාදිතය (Net National Products) වැඩි වීමට හේතු වනු ඇත.

Monetary Policy

පොලී අනුපාතය පහළයාම (r)

අතැති මුදල් කොශය වැඩිවීම (M)

ආයෝජන වියදම් සහ පරිභෝජන වියදම් ඉහළයාම ($I & C_g + I_g$)

අර්ථ ක්‍රමයේ සමස්ත වියදම ඉහළයාම (AE)

සමතුලිත ශුද්ධ ජාතික නිෂ්පාදිතය ඉහළයාම (NNP)

විවෘත වෙළෙඳපොළේ පිලිනපත් අලෙවි කිරීම මගින් ඉහත ක්‍රියාකාරීත්වයේ ප්‍රතිවිරුද්ධ තත්ත්වයක් ඇති වේ.

මුදල් සැපයුම සහ සංචිත අඩු වීමෙන් පොලී අනුපාතය ඉහළ යනු ඇත.

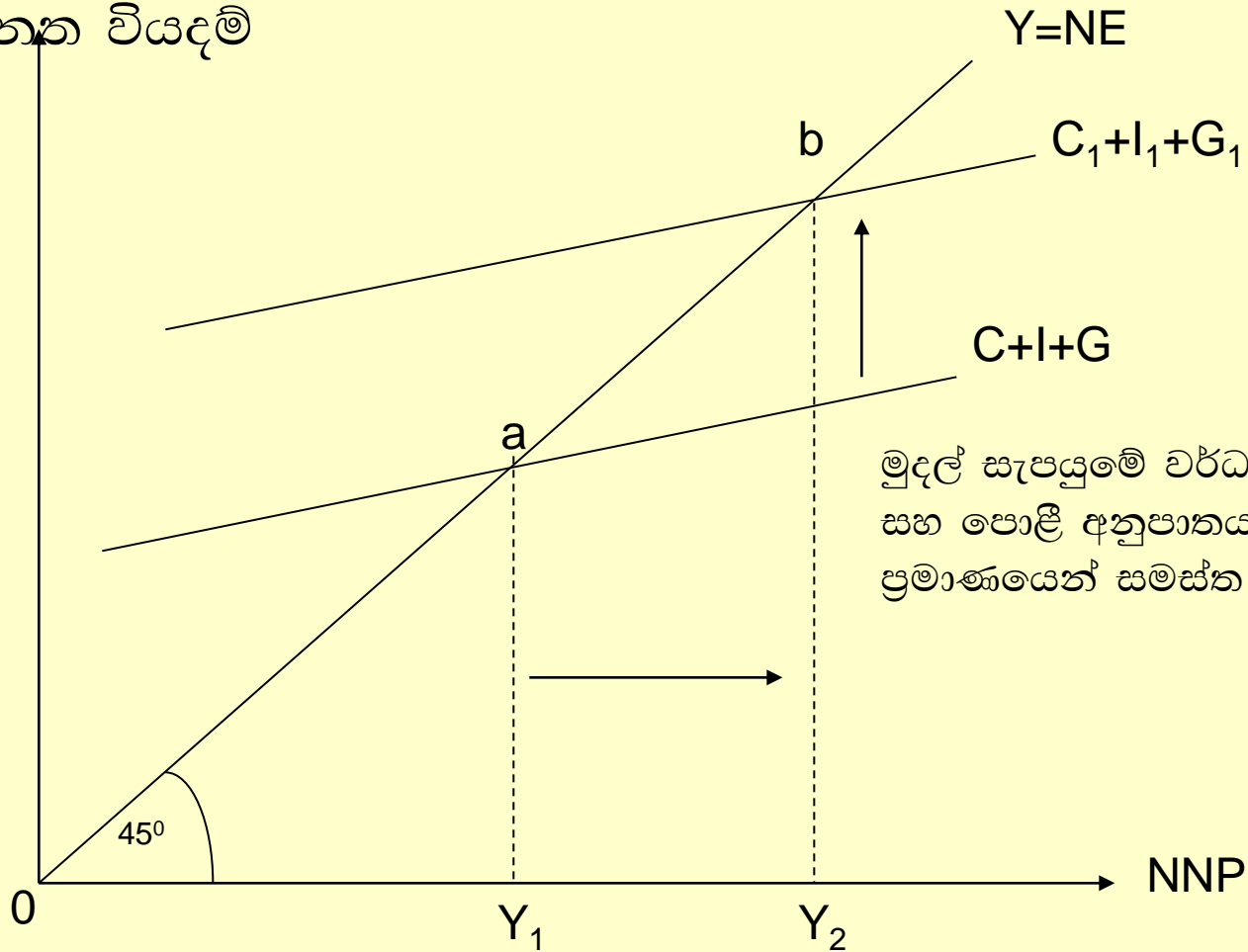
ආයෝජන සහ පරිභෝජනය අඩුවනු ඇත. සමස්ත වියදම් ශ්‍රීතය පහළට

විතැන් වේ. මෙහි ප්‍රතිඵලක් වශයෙන් ශුද්ධ ජාතික නිෂ්පාදිතය අඩුවනු ඇත.

Monetary Policy

සේවා විද්‍යාත්මක විසඳුම් ලබාදීම

අභිනත විසඳුම්

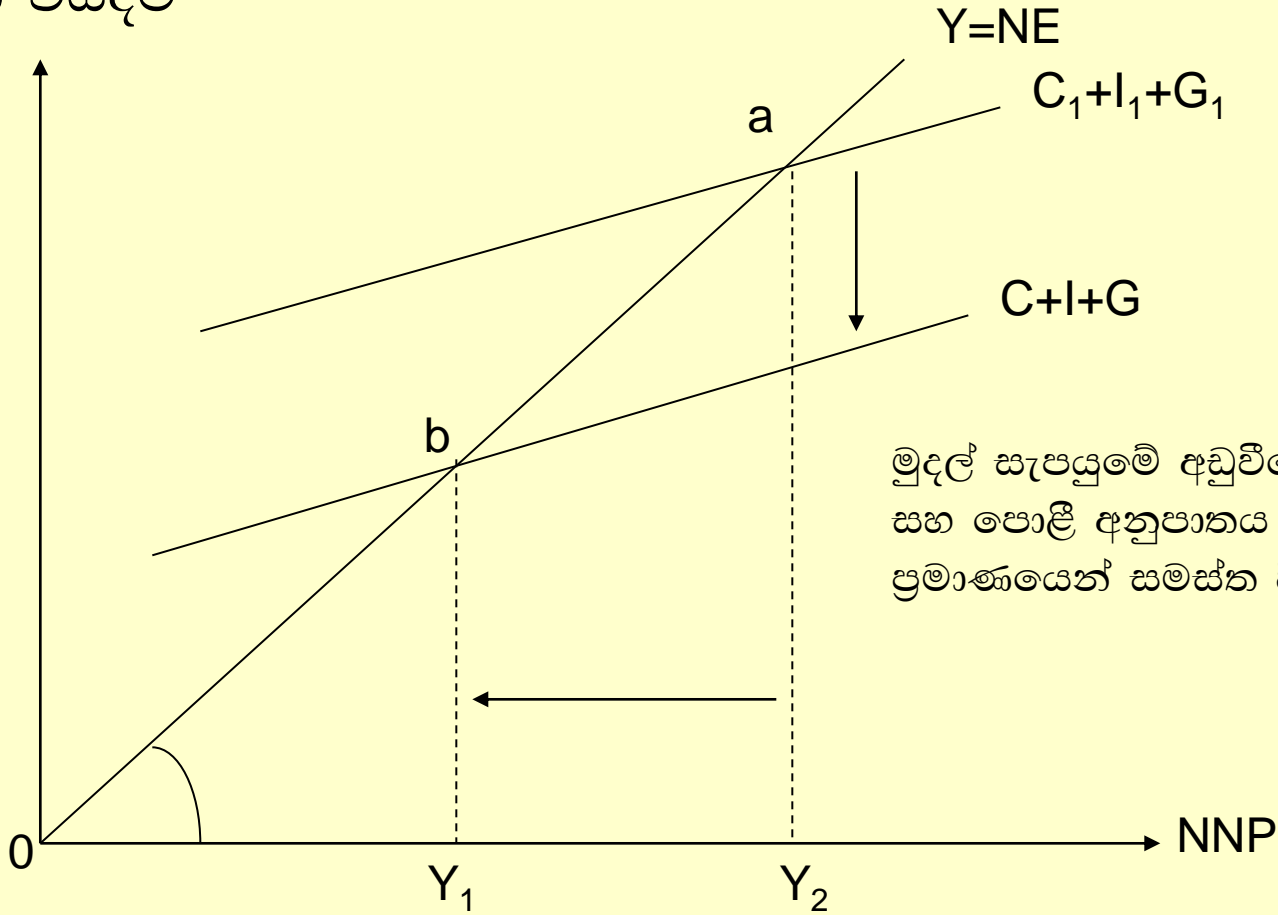
මුදල් සැපයුමේ වර්ධන අනුපාතිකයන් සහ පොලී අනුපාතය අඩුවන ප්‍රමාණයෙන් සමස්ත විසඳුම ඉහළ යයි

$Y_2 =$ පුර්ණ සේවා නිදහස් කිරීම

Monetary Policy

උද්ධමනයට විසඳුම් ලබාදීම

අභිනත වියදම්

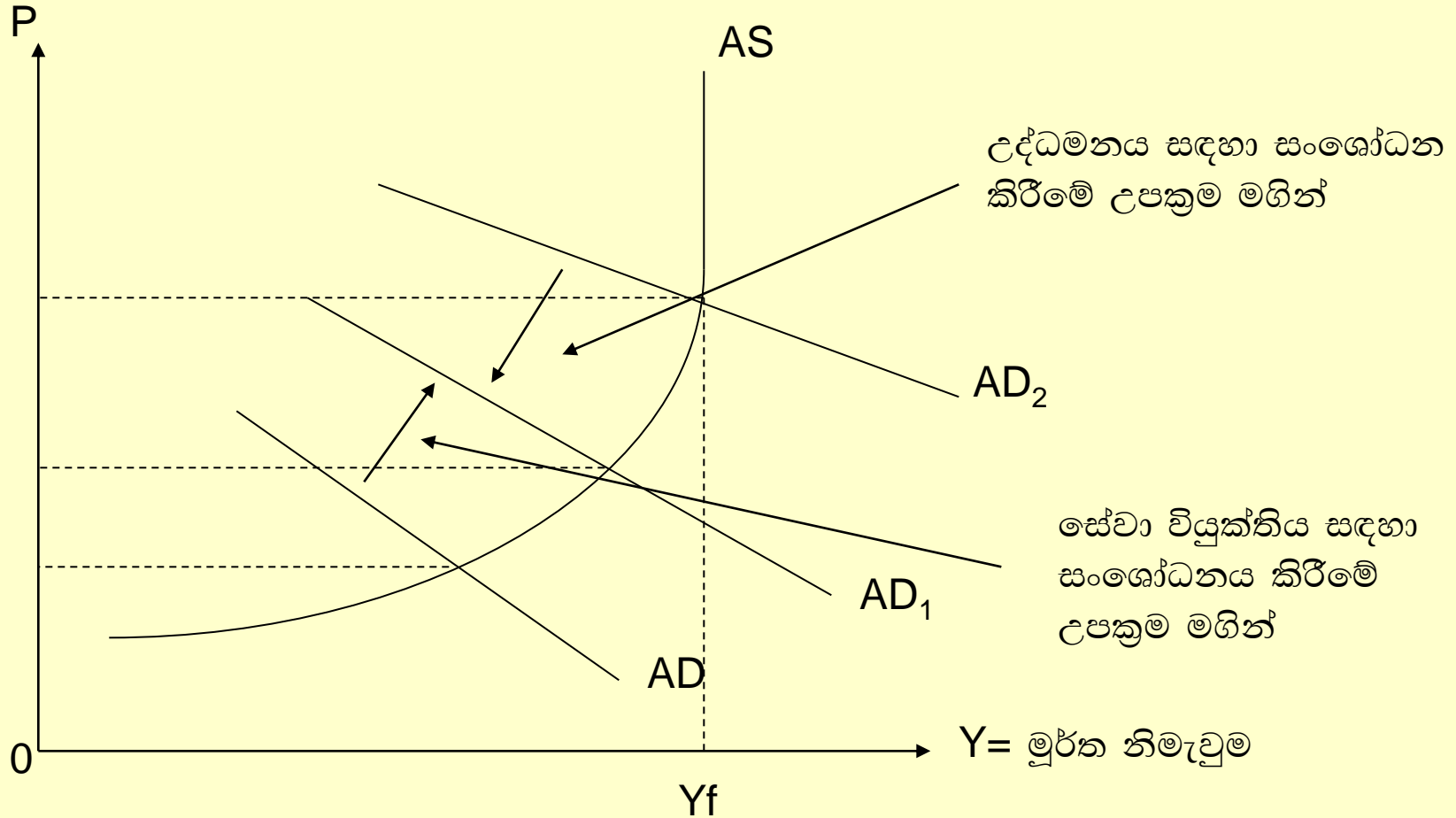

මුදල් සැපයුමේ අඩුවීමේ අනුපාතිකයෙන් සහ පොලී අනුපාතය වැඩිවීමේ ප්‍රමාණයෙන් සමස්ත වියදම අඩුවීම

$Y_2 =$ පූර්ණ සේවානියුක්තිය

Monetary Policy

සමස්ත ඉල්ලුම් සහ සමස්ත සැපයුම් මාදිලිය සහ මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය

Mathematical Approach

Y	C	r	I	L ₁	L ₂
1000	1000	10	500	500	500
2000	1800	20	300	1000	300

$$C = 75 + 4/5(Y)$$

$$M_s = 1000$$

$$I = a - b(r)$$

$$b = \Delta I \div \Delta r$$

$$b = 200 \div 10 = 20$$

$$I = a - 20(r)$$

$$500 = a - 20(10)$$

$$500 = a - 200$$

$$500 + 200 = a$$

$$I = 700 - 20(r)$$

$$S = -a + b(Y)$$

$$C = 75 + 4/5(Y)$$

$$S = -75 + 1/5(Y)$$

$$S = I$$

$$-75 + 1/5 Y = 700 - 20 r$$

$$1/5 Y = 700 - 20 r + 75$$

$$1/5 Y = 775 - 20 r$$

$$Y = (775 - 20 r) \div 1/5$$

$$Y = (775 - 20 r) \times 5$$

$$Y = 3875 - 100 r$$

$$\text{IS : } Y = 3875 - 100 r$$

$$L = L_1 + L_2$$

$$L_1 = b (Y)$$

$$b = \Delta L_1 \div \Delta Y$$

$$b = 500 \div 1000$$

$$b = \frac{1}{2}$$

$$L_1 = \frac{1}{2} (Y)$$

$$L_2 = a - b (r)$$

$$b = \Delta L_2 \div \Delta r$$

$$b = 200 \div 10$$

$$L_2 = a - 20 (r)$$

$$500 = a - 20 (10)$$

$$500 = a - 200$$

$$500 + 200 = a$$

$$L_2 = 700 - 20 (r)$$

$$L = L_1 + L_2$$

$$L_1 = \frac{1}{2} (Y) \text{ and } L_2 = 700 - 20 (r)$$

$$L = \frac{1}{2} (Y) + 700 - 20 (r)$$

$$M = 1000$$

$$L = M$$

$$\frac{1}{2} (Y) + 700 - 20 (r) = 1000$$

$$\frac{1}{2} (Y) = 1000 - 700 + 20 r$$

$$\frac{1}{2} (Y) = 300 + 20 r$$

$$Y = (300 + 20 r) \times 2$$

$$**Y = 600 + 40 r**$$

Macro Equilibrium

$$I S = Y: \quad Y = 3875 - 100r$$

$$L M = Y: \quad Y = 600 + 40r$$

$$I S = L M$$

$$3875 - 100r = 600 + 40r$$

$$3875 - 600 = 40r + 100r$$

$$3275 = 140r$$

$$r = 3275 \div 140$$

$$r = 23.39$$

$$I S = L M : r = 23.39$$

$$Y = 3875 - 100 r$$

$$Y = 3875 - 100 (23.39)$$

$$Y = 3875 - 2339$$

$$Y = 1536$$

$$Y = 600 + 40 r$$

$$Y = 600 + 40(23.39)$$

$$Y = 600 + 936$$

$$Y = 1536$$

Macro Equilibrium

